

Ko nas ne zanima več niti vreme

Marec ali ljudsko sušec je tisti mesec, s katerim vsako leto dejansko vstopimo v pomad. Zemlja se počasi prebuja iz zimskega počitka, začnejo se dela na vrtu in polju, lepih sončnih dni je vse več, svetli del dneva pa le premaga temnega. Takšen uvod je za brstnik ali tudi brezen, še dve od ljudskih oznak za marec, povsem upravičen, a žal ne za letošnjega, ki ga bomo še dolgo pomnili. Vendar ga nikakor ne bomo pomnili po vremenu, saj še to ni skoraj nikogar več zanimalo. Česar smo se že v začetku leta po tihem bali, se je sredi minulega meseca tudi zgodilo – dosegli so nas nebodigatreba virus covid-19 in z njim povezani ukrepi, ki so za nekaj časa dodobra spremenili naš vsakdan. Če je virus svetovljanski, pa smo se prebivalci čez noč spremenili v občinske, saj so nam z ukrepom omejili gibanje na območje občine, v kateri prebivamo. Na prvi pogled bi lahko rekli, da smo glede tega Trzinci potegnili kratko, vendar je naša občina kljub velikosti nekaj več kot poldevetih kvadratnih kilometrov (8,62 km²) dovolj razgibana, da se nekaj manj kot štiri tisoč prebivalcev lahko dokaj dobro »porazgubi« po njenem ozemlju. Kakšen dan jih je bilo več med njivami in po travnikih, morebiti pa še več po gozdovih nad Trzinom, ki si jih »delimo« s sosedo prestolnico in občino Mengeš.

Sredi marca so bili na pašnikih pod Špilkom (956 m) še vedno ostanki snega; v ozadju južna pobočja Menine planine

Roko na srce, če hočemo na malo daljši sprehod po bližnjih gozdovih, ti so v drugi polovici marca in na začetku aprila zelo svetli (sestavljajo jih večinoma listopadna drevesa), moramo hočeš nočeš tudi malo k sosedom (Mengeš 22,5, Mestna občina Ljubljana 275 in Domžale 72,3 km²): eni vsaj malo k drugim ali pa celo k obema. In nasprotno, tudi prej omenjeni občinski sosedje (Domžalčani so tu izvzeti) morajo k nam, če hočejo na primer na Rašico. V začetku meseca so obiskovalci najvišjega vrha tega sredogorja tam pogosto videvali uniformirane »planince«, ki smo jih sicer vajeni gledati ob prometnicah z »lizikami« v rokah; z avtomobili pa so krožili tudi po Trzinu in iskali morebitne kršitelje začasnih ukrepov. Vrag prepovedi oziroma omejitve gibanja je pač vzel šalo, a zdi se, da smo se Trzinci dobro samodisciplinirali, in na račun tega ni bilo kakšnih vznemirjenj. Posamezni dušebrižniki se vedno najdejo, največ jih je za domačo mizo ali v fotelju ter z računalnikom ali »pametnjakovičem« (pameten mobilni telefon) v rokah. Takim ne pomagajo niti dobre novice in še manj lepo vreme. Resnici na ljubo smo imeli slednjega v marcu dosti, kljub temu pa smo morali na primer gore in še marsikaj drugega opazovati le od daleč. Vendarle si vreme minulega v drugem delu v celoti »korona-meseca« oglejmo tudi od blizu.

Na začetku marca je padla večina dežja, nato pa smo imeli veliko sončnih in toplih dni. Rastje in cvetenje je ves čas prehitelo, kar je kaznovala močna ohladitev v zadnji dekadi meseca, ki nam je natosila celo nekaj snega.

Na zadnji marčevski dan pa smo imeli skorajda polarni prodor, ki se je nadaljeval prve dni aprila. Prvi dve dekadi marca sta bili dokaj topli, zadnja občutno prehladna, celoten mesec pa le malo (0,7 °C) nad dolgoletnim povprečjem ali pričakovano tople. Vsi meseci od lanskega junija pa do vključno letošnjega februarja so bili zelo ali precej pretopli, minuli marec pa naposled v okviru pričakovane vrednosti. Nič kaj tople ni bil niti začetek aprila, prva tri jutra smo imeli slano (tudi marca petkrat). 2. aprila je bila najnižja temperatura zraka (-3,9 °C) za skoraj stopinjo Celzija nižja od najnižje izmerjene v marcu, zato sadjarji že bijejo plat zvona! Padavinsko minuli mesec ni bil ravno sušec, saj smo bili deležni nekaj več padavin, kot jih imamo običajno, v Trzinu okroglih 90 litrov na kvadratni meter. Le malo več od dolgoletnega povprečja nas je grelo tudi sonce. V prvih treh mesecih letos so bile reke v celoti za tretjino manj vodnate kot običajno. Po začetni ohladi tvi je april zastavil s precej sončnim in toplim vremenom, zlasti v velikončnem tednu, kar je še povečevalo sušo. Zato je ves ta čas veljala velika požarna ogroženost naravnega okolja, ki se bo še povečevala, če ne bomo deležni aprilske vode. Nekaj vode po zaslugi sedmih vremen, ki naj bi jih april imel vsak dan, gotovo dobimo, narava bo slej ko prej vnovič poiskala svoje ravnovesje. Upajmo, da ga bomo v večji meri kot prej našli tudi ljudje, ko se bomo znebili v začetku omenjenega koronskega nebodigatreba. Do takrat pa ostanite zdravi, blizu sebi in svojim najbližjim ter še naprej budite razum in človečnost v ljudeh!

Miha Pavšek

VREMENSKA POSTAJA OŠ TRZIN (marec 2020)

Kazalec	Podatek	Datum/niz	Ura/obdobje
povprečna temperatura zraka (°C)	6,8	1.–31. 3.	mesec
najvišja temperatura zraka (°C)	21,1	19. 3.	15.15
najnižja temperatura zraka (°C)	-3,0	16. 3.	6.19
največja dnevna T amplituda (razlika maks./min. T, v °C)	21,6 (20,3/-1,3)	17. 3.	0.00–24.00
število dni s padavinami ≥ 0,2 / ≥ 2 / ≥ 20 mm)	12 / 8 / 1	1.–31. 3.	mesec
največja dnevna količina padavin (mm)	29,5	1. 3.	0.00–24.00
mesečna količina padavin (mm/h)	90,2	1.–31. 3.	mesec
najvišja hitrost vetra (km/h) / smer	40,2 / JJV	2. 3.	13.17
število hladnih/ledenih dni (minimalna/maksimalna dnevna T zraka ≤ 0 °C)	7 / 0	1.–31. 3.	mesec

Izbrani meteorološki podatki za Trzin za februar 2020; celoten arhiv je dostopen na spletnem naslovu <http://trzin.zevs.si> (meni Statistika). Vir: Vremenska postaja OŠ Trzin (CZ Trzin).